

Kristianstads
kommun

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Barn- och utbildningsförvaltningen

Vuxenutbildningen Yrkesförberedande kurser och Yrkeshögskolan

Främja, förebygg, upptäck och åtgärda

Planen visar förskolans eller skolans arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Planen omfattar även aktiva insatser för att verka för barns och elevers lika rättigheter och åtgärder för att motverka diskriminering.

Planen bygger på skollagens kapitel 6 diskrimineringslagens kapitel 3

Planen gäller för läsåret

2020/2021

Ansvarig för planen

Annika Persson

Barn och elever har varit delaktiga genom Utvärderingar och enkäter

1. Lagstiftningen

I **skollagens kapitel 6** finns regler om aktiva åtgärder mot kränkande behandling. Varje förskola och skola ska bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Förebyggande åtgärder ska genomföras och en plan ska upprättas årligen.

ase.karlsson@utb.kristianstad.se

I **diskrimineringslagens kapitel 3** finns regler om aktiva åtgärder mot diskriminering.

Förskola och skola har en skyldighet att aktivt arbeta med åtgärder riktade mot de sju diskrimineringsgrunderna. Diskrimineringsgrunderna är kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Skyldigheten omfattar även att ha riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier.

Arbete med aktiva åtgärder innebär att arbeta förebyggande och främjande genom ett fortlöpande arbete i fyra steg, *undersöka, analysera, åtgärda* samt *utvärdera* och *följa upp*. I detta arbete ingår även att ta fram riktlinjer och rutiner mot trakasserier.

En löpande dokumentation ska göras av det arbete som bedrivs på grupp- och organisationsnivå. Av dokumentationen ska det framgå om det avser diskriminering, trakasseri eller kränkning. Om dokumentationen ska göras digitalt används G-Suite – team-drive. Det är då mycket viktigt att beakta att **inga känsliga** uppgifter får framkomma. På individnivå sker dokumentationen i mall från metodboken alternativt i edWise.

2. Plan mot kränkningar, diskriminering och trakasserier

Målsättningen med planen är att

- främja allas lika rättigheter
  - vara ett konkret verktyg i arbetet för att förebygga och motverka diskrimineringar, trakasserier och kränkande behandling

Inom barn- och utbildningsförvaltningen i Kristianstad gäller

- varje verksamhet ska årligen upprätta en plan
- planen ska finnas tillgänglig på förskolans/skolans hemsida

3. Definitioner

Diskriminering

En förenklad beskrivning av diskriminering enligt diskrimineringslagen är att någon missgynnas eller kränks, och detta har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Diskriminering kan vara direkt eller indirekt.

 **diskriminerings
Påombudsmannen** finns mer att läsa om diskrimineringsgrunder,
vad lagen säger och olika exempel.

Kränkning

Ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker barns eller elevers värdighet. (Skolverkets Allmänna Råd). Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykiska och/eller ske via sociala medier.

Trakasserier

Kränkningar kopplade till någon av diskrimineringsgrunderna är trakasserier.

4. Organisatorisk ansvarsfördelning

Skolchef

- ansvarar för att skyndsamt följa upp av förskolechef/rektorer anmälda fall av kränkningar och eller trakasserier, samt anmäla, enligt delegeringsordningen till Barn- och utbildningsnämnden.

Förskolechef/rektor

- ansvarar för att plan mot diskriminering och kränkande behandling upprättas varje år, hålls aktuell, följs upp och finns på hemsidan
- ansvarar för att dokumentationen sker enligt gällande rutiner av händelser som kan betecknas som diskriminering eller kränkande behandling

- ansvarar för att stöd ges till elever som utsatts för diskriminerande eller kränkande behandling och att stöd ges till den som orsakat händelsen
- ansvarar för att elevhälsan är delaktig i arbetet mot kränkningar, trakasserier och diskrimineringar
- kontaktar och informerar skolchef vid samtliga fall av kränkningar och eller trakasserier och anmäler via blankett i metodboken.
- ansvarar för att orosanmälan när så krävs, sker enligt socialtjänstlagen 14 kap §1
- ansvarar för att kontakt med polis tas för samråd och att anmälan sker, i de fall då incidenten faller under allmänt åtal.

Förskolans/skolans medarbetare

- har ansvar för kontakter med barnet/eleven och vårdnadshavare
- som får information om eller bevittnar en kränkande eller diskriminerande händelse ska informera förskolechef/rektor och dokumentera på avsedd blankett
- informerar elever och föräldrar om Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Arbetslaget

- där kan man i första hand få stöd och hjälp att hantera situationer med anknytning till handlingsplanen
- diskuterar med barn och elever frågor som rör värdegrund, bemötande, kränkningar, trakasserier och diskriminering

5. Mål för förskolans/skolans värdegrundsarbete

De grundläggande värden som förskolans och skolans värdegrund omfattar ligger i linje med de värden som vårt demokratiska samhälle vilar på.

Värdegrunden omfattar

- människolivets okränkbarhet
- individens frihet och integritet
- alla människors lika värde
- jämställdhet mellan könen
- solidaritet mellan människor

Det är dessa värden som ska förmedlas och alla medarbetare ska främja aktning för människans egenvärde och vår gemensamma miljö.

Det kännetecknas genom:

- Personal uppmärksammar språkbruk och agerande mellan elever både i och utanför klassrum.
- I undervisningen ska värdegrunden lyftas upp i olika sammanhang.

Ansvarig-/a för genomförande: Annika Persson/Jörn Johansson

Uppföljning ska ske: 2020-11-30   ansvarig: Annika Persson/Jörn Johansson

Utvärdering ska ske: 2021-05-20   ansvarig: Annika Persson/Jörn Johansson

6. Främjande och förebyggande arbete

6.1 Främjande arbete

Främjande arbete handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Arbetet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla

människors lika värde samt att utveckla en skolmiljö där alla barn och elever känner sig trygga och utvecklas.

Insatserna är:

- Planen ska finnas tillgänglig för elever som är inskrivna på skolan.
- Det ska vara enkelt och tydligt hur man går tillväga om man känt sig kränkt.
- Utveckling av hur vi ska mäta dessa resultat.
- Varje lärare ska använda likabehandlingsplanen i undervisningen på det sätt som passar ämnet.

Ansvarig-/a för genomförande: Annika Persson/Jörn Johansson

Uppföljning ska ske: 2020-11-30   ansvarig: Annika Persson/Jörn Johansson

Utvärdering ska ske: 2021-05-20   ansvarig: Annika Persson/Jörn Johansson

6.2 Förebyggande

Det förebyggande arbetet syftar till att avvärja de risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling som finns i verksamheten. Riskerna kan kartläggas på olika sätt (se mer under steget Kartlägg). Förebyggande mål och åtgärder måste motiveras av vad som kommer fram i en kartläggning.

Insatser av förebyggande karaktär:

- Alla ska arbeta för att det inte uppstår situationer som kan tolkas kränkande i undervisningssituationen.
- Vid uppkomst av kränkande behandling ska den som är utsatt stötts av samtlig personal dels genom att lyssna men även att tala med den som utfört gärningen och sedan återkoppla till den utsatte.
- Alla pedagoger ska erbjuda likvärdiga möjligheter för alla studerande utefter var och ens behov. Exempelvis erbjuda olika redovisningsformer, informera om rätt till hjälp för studerande med behov av stöd vid dyslexi, dyskalkyli med mera.
- Alla pedagoger ska informera om elevernas rätt till elevinflytande, delaktighet angående inlämningar, prov, betygssamtal och bedömning.

Ansvarig-/a för genomförande: Annika Persson/Jörn Johansson

Uppföljning ska ske: 2020-11-30   ansvarig: Annika Persson/Jörn Johansson

Utvärdering ska ske: 2021-05-20   ansvarig: Annika Persson/Jörn Johansson

7. Kartläggning av nuläget

Vi har regelbundna möten med elevhälsoteam då nuläget och eventuella åtgärder diskuteras. Dessutom genomförs en årlig enkät på skolan.

Ansvarig-/a för genomförande: Annika Persson/Jörn Johansson

Uppföljning ska ske: 2020-11-30   ansvarig: Annika Persson/Jörn Johansson

Utvärdering ska ske: 2021-05-20   ansvarig: Annika Persson/Jörn Johansson

8. Framtagande av planerna

Planen är reviderad av skolledning och krisgrupp med utgångspunkt från möten med elevhälsoteam samt enkät våren 2020 med eleverna.

Ansvarig-/a för genomförande: Annika Persson/Jörn Johansson

Uppföljning ska ske: 2020-11-30   ansvarig: Annika Persson/Jörn Johansson

Utvärdering ska ske: 2021-05-20   ansvarig: Annika Persson/Jörn Johansson

9. Förankringsarbete

Planen är förankrad och känd genom:

- Rektor informerar personal om planen och diskrimineringslagens innehåll.
- Pedagogerna ansvarar för att informera eleverna om diskrimineringslagens innehåll och om vad den innebär samt förtydligande av ingående begrepp.

Information till eleverna om planen ges vid varje introduktion samt under kursens gång av respektive lärare.

Ansvarig-/a för genomförande: Annika Persson/Jörn Johansson

Uppföljning ska ske: 2020-11-30   ansvarig: Annika Persson/Jörn Johansson

Utvärdering ska ske: 2021-05-20   ansvarig: Annika Persson/Jörn Johansson

10. Utvärdering

Planen ska årligen utvärderas.

Föregående års plan

För att upptäcka eventuella kränkningar arbetar vi på skolan med hög närvaro av personal, elevsamtal med undervisande lärare, enkäter och följer upp elevernas studieaktivitet.

Skolan strävar efter en hög grad av elevinflytande.

Varje år, i samband med revidering av likabehandlingsplanen redovisas uppföljningar av eventuella "kränkingsanmälningar" från föregående år.

Resultaten vittnar om att det finns ett gott klimat på skolan och att eleverna känner till likabehandlingsplanen.

Vi har utvärderat planen på APT, sektorer och i krisgruppen och genom en elevenkät. Detta är både framåt och bakåtsyftande.

14. Kompetens

För att medarbetarna ska ha kompetens inom området bedrivs kontinuerlig kompetensutveckling genom exempelvis externa föreläsare.

Följande ansvarsfördelning gäller:

Skolchef

- ansvarar för att skyndsamt följa upp av rektor anmälda fall av kränkningar och eller trakasserier, samt anmäla, enligt delegeringsordningen till Barn- och utbildningsnämnden.

Rektor

- ansvarar för att likabehandlingsplanen och planen för kränkande behandling omarbetas varje år, hålls aktuell och följs upp.
- ansvarar för att dokumentationen av händelser som kan betecknas som diskriminering eller kränkande behandling sparas/arkiveras.
- ansvarar för att åtgärdsplan upprättas.
- ansvarar för att stöd ges till elever som utsatts för diskriminerande eller kränkande behandling och att stöd ges till den som orsakat händelsen.
- kontaktar och informerar skolchef (i andra hand administrativ chef och slutligen förvaltningschef) vid samtliga fall av kränkningar och eller trakasserier, använd avsedd blankett i metodboken.
- ansvarar för att kontakt med polis tas för samråd och att anmälan sker, i de fall då incidenten faller under allmänt åtal.
- kallar till möte med berörd personal för att förhindra att diskriminering, trakasserier eller kränkning fortsätter och ser till att åtgärdsprogram upprättas.

Elevhälsan

- Personal i elevhälsan träffas regelbundet och diskuterar och samordnar åtgärder mot uppkomna incidenter.
- Personal i elevhälsan analyserar och föreslår åtgärder i syfte att främja likabehandling.

Pedagoger

- har huvudansvar för kontakter med eleven och rektor.
- informerar elever om likabehandlingsplanen och planen mot kränkande behandling.

Arbetslaget

- skall vara den grupp, där man i första hand kan få stöd och hjälp att hantera situationer med anknytning till handlingsplanen.
- eller person i arbetslaget som får information om eller bevittnar en kränkande eller diskriminerande händelse skall dokumentera på avsedd blankett.
- informerar/utbildar elever i frågor som rör likabehandlingsplanen och planen mot kränkande behandling, så att de aktivt kan ta ställning i dessa frågor.
- arbetar på ett medvetet och tydligt sätt med händelsen i fokus enligt nedanstående arbetsgång

Elever

- skall ta ställning mot diskriminering och kränkande behandling.

Ansvarig-/a för genomförande: Annika Persson/Jörn Johansson

Uppföljning ska ske: 2020-11-30   ansvarig: Annika Persson/Jörn Johansson

Utvärdering ska ske: 2021-05-20   ansvarig: Annika Persson/Jörn Johansson

15. Arbetsgång

Arbetsgång vid incidenter

- Tala om för den som du känner dig kränkt av att du inte accepterar situationen och att kränkningarna måste upphöra.
- Om du känner att detta inte hjälper kontakta en av dina lärare eller kurator så hjälper de dig vidare.
- Läraren eller kuratorn utreder dvs. pratar med de inblandade och skriver ned vad som har hänt på blanketten "Kränkande behandling". Vid behov kan samråd hållas med elevvårdsteamet och/eller rektor.

- En bedömning görs om åtgärdsprogram ska upprättas för en eller flera inblandade. Direkt inblandad personal är ansvarig.
- Återkoppling görs därefter till dig så att du vet vad som gäller.
- Uppföljning av åtgärdsprogrammet görs med berörda av ansvarig personal inom en överenskommen tidsram.
- Elevvårdsteamet informeras av läraren och blanketten lämnas in till rektor.
- Ansvarig rektor beslutar vad som ska göras. Om kränkningarna upphört blir det normalt inga påföljder. Vid allvarliga kränkningar kan den som kränker bli tvungen att avsluta sina studier.

Arbetsgång när elev kränker, hotar eller misshandlar elev och när personal eller annan vuxen kränker, hotar eller misshandlar elev

- Tala om för den som du känner dig kränkt av att du inte accepterar situationen och att kränkningarna måste upphöra.
- Om kränkningarna inte slutar ska du fylla i vad som har hänt på blanketten "Kränkande behandling" och lämna den till ansvarig rektor. Blanketten finns under fliken Elevinformation/Blanketter på vår hemsida.
- Rektorn utreder dvs. pratar med de inblandade och skriver ned vad som har hänt.
- Återkoppling görs därefter till dig så att du vet vad som gäller.
- Ansvarig rektor beslutar vad som ska göras och uppföljning sker inom en överenskommen tidsram. Om kränkningarna upphört blir det normalt inga påföljder. Vid allvarliga kränkningar kan arbetsrättsliga åtgärder vidtas.

Dokumentation - diskriminering och trakasserier/kränkande behandling

Gemensamt för all diskriminering och kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Kränkningar kan vara **fysiska** (exempelvis slag och knuffar), **verbala** (exempelvis hot och tillmälen), **psykosociala** (exempelvis utfrysning och ryktesspridning) eller **texter/bilder** (exempelvis klotter, brev, sms och e-post). Denna utredningsblankett arkiveras på rektorns expedition.

Datum för händelsen:	Klockslag:	Plats (hus, sal mm):
Personer som varit närvarande vid eller som har information om händelsen. Namn och klass/befattning.	Person 1:	
	Person 2:	
	Person 3:	
	Person 4:	
	Person 5:	

Beskrivning av **orsaken** till händelsen och **förloppet**:

Diskrimineringsgrund **Kränkande behandling**

Åtgärder:

Uppföljningsdatum:

Informationslämnare

Datum

Ansvarig rektor

Checklista

- det framgår tydligt om planen gäller verksamhetsår eller kalenderår
- planen är daterad och vem som ansvarar framgår
- resultat av tidigare utvärderingar har vägts in i framtagande av innevarande plan
- planen är upprättad i samverkan mellan barn/elever
- planen är upprättade i samverkan med pedagogisk personal och skolläring
- elevhälsan har varit delaktig (skola)
- en kartläggning är gjord på individ-,grupp och organisationsnivå
- den fysiska miljön är beaktad
- hur medarbetarnas kompetens ska hållas uppdaterad finns beskrivet
arbetet sker med aktiva åtgärder genom fyra steg:
- undersöka,
analysera
åtgärda
utvärderas och följs upp
- det fortlöpande arbetet dokumenteras
- främjande insatser finns beskrivna
- förebyggande insatser finns beskrivna
- en kartläggning av nuläget är gjord
- rutin för anmälan till förskolechef/rektorer finns och följs
- rutin för anmälan till skolchef finns och följs
- planen finns på verksamhetens hemsida